

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาระดับความเครียดในงานและพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์ในโรงพยาบาลในภาคตะวันออก ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตรฐาน ทำการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม 2544 ถึง 4 สิงหาคม 2544 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารทางการแพทย์ในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปในภาคตะวันออก จำนวน 136 คน ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 165 ฉบับ ได้แบบสอบถามสมบูรณ์กลับคืน 136 ฉบับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 แสดงค่าจำนวนร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วยและผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส การอบรมทางการบริหาร ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงพยาบาล แผนกที่ปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ศาสนา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	134	98
ชาย	2	2
อายุ		
26 – 30 ปี	2	1
31 – 35 ปี	2	1
36 – 40 ปี	16	12
41 – 45 ปี	58	43
46 – 50 ปี	22	16
51 – 55 ปี	28	21
56 – 60 ปี	10	7
สถานภาพสมรส		
โสด	48	35
คู่	82	61
หม้าย/หย่า/แยก	6	4
การอบรมทางการบริหาร		
เคย	78	57
ไม่เคย	58	43
ตำแหน่งทางการบริหาร		
หัวหน้าหอผู้ป่วย	75	55
ผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วย	61	45

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1 – 5 ปี	79	58
6 – 10 ปี	35	26
11 – 15 ปี	14	10
16 ปี ขึ้นไป	8	6
ขนาดของโรงพยาบาล		
โรงพยาบาลศูนย์	98	72
โรงพยาบาลทั่วไป	38	28
แผนกที่ปฏิบัติงาน		
ศัลยกรรม	40	29
อายุรกรรม	28	21
สูติกรรม	21	15
กุมารเวชกรรม	13	10
ผู้ป่วยนอก	7	5
งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	7	5
ห้องผ่าตัด	7	5
หออภิบาลผู้ป่วยหนัก	13	10
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	115	85
ปริญญาโท	21	15
ศาสนา		
พุทธ	133	98
คริสต์	3	2

จากตาราง 2 พบว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยและผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 98 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43 อายุเฉลี่ยคือ 41 ปี อายุมากที่สุดคือ 55 ปี อายุน้อยที่สุดคือ 30 ปี สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่สถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมาคือ โสด ร้อยละ 35 ส่วนใหญ่เคยอบรมทางการบริหาร คิดเป็นร้อยละ 57 ตำแหน่งทางการบริหารส่วนใหญ่คือ หัวหน้าหอผู้ป่วย คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือ ผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 45 ประสบการณ์ในการทำงาน มากที่สุด 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาคือ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 26 - ประสบการณ์การทำงานเฉลี่ยคือ 6 ปี ประสบการณ์การทำงานที่มากที่สุดคือ 29 ปี ประสบการณ์การทำงานที่น้อยที่สุดคือ 1 ปี ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลศูนย์ คิดเป็นร้อยละ 72 โรงพยาบาลทั่วไปร้อยละ 28 ปฏิบัติงานในแผนกศัลยกรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 29 รองลงมาคือแผนกอายุรกรรม คิดเป็นร้อยละ 21 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 85 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 15 นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 98 รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 2

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเครียดในงานของผู้บริหารทางการพยาบาล

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเครียดในงานของผู้บริหารทางการพยาบาล ด้านความรู้สึกหรือพฤติกรรม

อันดับที่	ข้อคำถามที่	ความเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	14.	ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา รู้สึกขมขื่นหรือหดหู่ใจโดยไม่มีเหตุอันควร	4.50	1.36	สูง
2.	10.	รู้สึกว่าการที่กำลังทำเริ่มผิดพลาดบ่อย ๆ จนรู้สึกขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	4.33	1.22	สูง
3.	2.	ในระหว่างวันทำงานปกติรู้สึกไม่สบายใจโดยหาสาเหตุไม่ได้	4.31	1.34	สูง
4.	13.	ขณะทำงานพบว่าหงุดหงิดง่ายแม้จะถูกบกรบกวนเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การรับโทรศัพท์	4.18	1.24	สูง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อันดับที่	ข้อความที่	ความเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับ
5.	12.	ในแง่ของงานและชีวิตโดยทั่วไปเป็น บุคคลที่เรียกได้ว่า จี๋กังวล	3.58	1.45	ปานกลาง
6.	9.	รู้สึกกังวลต่อท่าทีที่เห็นห่างของผู้ ร่วมงานและเพื่อน	3.49	1.34	ปานกลาง
7.	16.	รู้สึกว่างานที่ทำมีมากเกินไปจนเกิน กำลังความสามารถ	3.34	1.42	ปานกลาง
8	6.	เคยมีความรู้สึกไม่พอใจอย่างมากจน ต้องย้อนกลับมาคิดว่าทำไมชีวิตต้อง เป็นแบบนี้	3.31	1.41	ปานกลาง
9	15.	เมื่อคิดย้อนถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาใน อดีตรู้สึกเสียใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือวิธี ที่กระทำหรือการตัดสินใจที่ได้ทำไป แล้ว	3.30	1.39	ปานกลาง
10.	1.	มักวิตกกังวลเกี่ยวกับความผิดหรือการ กระทำที่ผ่านมา	3.29	1.26	ปานกลาง
11.	8.	โดยทั่วไประหว่างทำงานมีความรู้สึก ผ่อนคลายและรู้สึกสบายหรือรู้สึกดีว่า มีแนวโน้มที่จะกระวนกระวายตึง เครียดและพบว่ามันยุ่งยาก	3.28	1.08	ปานกลาง
12.	7.	ในการทำงานบางครั้งรู้สึกว่าคุณเชื่อ มั่นที่มีอยู่ลดน้อยลงไป	3.23	1.22	ปานกลาง
13.	4.	เมื่อมีปัญหายุ่งยากเกิดขึ้นในหน้าที่ การงานและต้องเอาใจใส่พบว่า สามารถแก้ปัญหาได้อย่างสม่ำเสมอ เหมือนที่เคยเป็น	2.51	.87	ต่ำ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อันดับที่	ข้อคำถามที่	ความเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับ
14.	5.	เมื่อมีความกดดันมากกระทบต่องานก็ยัง สามารถมากพอที่จะปฏิบัติงานต่อไปได้	2.18	.74	ต่ำ
15	11.	รู้สึกมั่นใจว่าสามารถแก้ปัญหาที่ เกิดขึ้นในงานหรือที่บ้านได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	2.15	.75	ต่ำ
16.	3.	การทำงานไม่มีประโยชน์และไม่มี คุณค่า	1.66	.70	ต่ำ
รวม			3.29	.70	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ความเครียดของผู้บริหารการพยาบาลด้านความรู้สึกรู้สึกหรือพฤติกรรม
อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ในช่วง 6 เดือนที่
ผ่านมารู้สึกขมขื่นใจหรือหุดหู่ใจโดยไม่มีเหตุอันควร รองลงมาคือ รู้สึกว่างานที่กำลังทำเริ่ม
ผิดพลาดบ่อยๆ จนรู้สึกขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การทำงานไม่มี
ประโยชน์และไม่มีคุณค่า

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเครียดในงานของผู้บริหารทางการ
พยาบาล ด้านสุขภาพกาย

อันดับที่	ข้อคำถามที่	ความเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	11.	รู้สึกทราบดีว่าไม่อยากตื่นขึ้นมาใน ตอนเช้า	2.88	1.55	ต่ำ
2	2.	รู้สึกเจ็บและปวดในศีรษะ	2.76	1.27	ต่ำ
3	4.	รู้สึกเหน็ดเหนื่อยอ่อนเพลียมากโดย ไม่มีสาเหตุ	2.69	1.36	ต่ำ
4	1.	นอนหลับยากหรือหลับไม่สนิท	2.63	1.31	ต่ำ
5	5.	กินหรือดื่มมากขึ้นกว่าปกติ	2.44	1.46	ต่ำ
6	6.	ความสนใจทางเพศลดลง	2.42	1.55	ต่ำ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

อันดับที่	ข้อคำถามที่	ความเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับ
7	3.	อาหารไม่ย่อยหรือรู้สึกอึดอัดไม่สบาย	2.32	1.21	ต่ำ
8	8.	ความอยากอาหารลดลง	1.82	1.11	ต่ำมาก
9	9.	กล้ามเนื้อสั่น (เช่น ตากระตุก)	1.80	1.02	ต่ำมาก
10	7.	หายใจลำบากหรือรู้สึกหน้ามืดตาลาย	1.78	1.12	ต่ำมาก
11	12.	รู้สึกเหงื่อออกมากและรู้สึกใจเต้นแรง	1.74	1.10	ต่ำมาก
12	10.	รู้สึกเจ็บบริเวณร่างกายเหมือนถูกแทง			
		ด้วยของแหลมคม	1.46	.94	ต่ำมาก
รวม			2.22	.84	ต่ำ

จากตาราง 4 พบว่า ความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ด้านสุขภาพกายอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ รู้สึกร่าเริงว่าไม่อยากตื่นขึ้นมาในตอนเช้า รองลงมาคือ รู้สึกเจ็บและปวดในศีรษะ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ รู้สึกเจ็บบริเวณร่างกายเหมือนถูกแทงด้วยของแหลมคม

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์โดยรวมและจำแนกรายด้าน

ลำดับ	ความเครียดในงาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ด้านความรู้สึกหรือพฤติกรรม	3.29	0.45	ปานกลาง
2	ด้านสุขภาพกาย	2.22	.84	ต่ำ
รวม		2.83	.35	ต่ำ

จากตาราง 5 ค่าเฉลี่ยความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยความเครียดในงานด้านความรู้สึกหรือพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29, SD = .45$) ค่าเฉลี่ยความเครียดด้านสุขภาพกายอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.22, SD = .84$)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการพยาบาล

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการพยาบาล ด้านการเผชิญปัญหา

อันดับที่	ข้อความที่	พฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	8.	พยายามคิดหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ จนพบทางที่แก้ปัญหาได้	3.18	.97	บ่อย
2.	19.	พยายามหาทางแก้ไขปัญหาให้ได้	3.12	1.10	บ่อย
3.	1.	คิดหาทางเลือกหลาย ๆ วิธีก่อนตัดสินใจ	3.02	1.02	บ่อย
4.	22.	พยายามวางแผนก่อนทำงานมากกว่าที่จะทำทันที	2.99	.93	บางครั้ง
5.	5.	ตั้งเป้าหมายของตนเองเพื่อเผชิญกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น	2.88	1.13	บางครั้ง
รวม			3.03	.77	บ่อย

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารทางการพยาบาลมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการเผชิญปัญหาอยู่ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ พยายามคิดหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ จนพบทางที่แก้ปัญหาได้ รองลงมาคือ พยายามหาทางแก้ไขปัญหาให้ได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ตั้งเป้าหมายของตนเองเพื่อเผชิญกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด ของ
ผู้บริหารทางการแพทย์ ด้านการสนับสนุนของสังคม

อันดับที่	ข้อคำถามที่	พฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	10.	ทำนระบายความกลัว หรือความวิตกกังวล ให้ญาติหรือเพื่อนฟัง	2.47	1.03	บางครั้ง
2	24.	ขอคำปรึกษาจากผู้รู้จักตัวเราดีที่สุด	2.46	1.05	บางครั้ง
3	3.	พูดถึงสถานการณ์นั้นกับคนทั่วไป เพราะการพูดถึงส่วนนั้นทำให้รู้สึกดีขึ้น	2.24	.97	บางครั้ง
4	16.	ยอมรับความเห็นใจจากเพื่อนหรือญาติที่เคยมีปัญหาล้ายกัน	2.04	1.01	บางครั้ง
5	14.	ไปหาเพื่อน เพื่อขอคำแนะนำวิธีแก้ปัญหา	1.48	.99	นาน ๆ ครั้ง
รวม			2.16	.73	บางครั้ง

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารทางการแพทย์มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการสนับสนุนของสังคมอยู่ในระดับการปฏิบัติ บางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ระบายความกลัวหรือความวิตกกังวลให้ญาติหรือเพื่อนฟัง รองลงมาคือ ขอคำปรึกษาจากผู้รู้จักตัวเราดีที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ไปหาเพื่อนเพื่อขอคำแนะนำวิธีแก้ปัญหา

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหาร
ทางการพยาบาล ด้านการหลีกเลี่ยง

อันดับที่	ข้อคำถามที่	พฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	6.	คิดถึงสิ่งที่ดีกว่าเดิม	3.28	1.10	บ่อย
2	12.	พยายามใช้ความอดทนและอดกลั้น	2.75	1.20	บางครั้ง
3	25.	เก็บความรู้สึกโกรธไว้ในใจ	2.46	1.02	บางครั้ง
4	21.	ไม่อยากให้ใครมายุ่ง	1.77	1.11	นาน ๆ ครั้ง
5	11.	ดูโทรทัศน์มากกว่าปกติ	1.52	1.00	นาน ๆ ครั้ง
6	13.	หลบหน้าคนทั่วไป	1.01	.95	นาน ๆ ครั้ง
7	18.	เปรียบเทียบตัวเองกับตัวละครในนิยายหรือภาพยนตร์	.88	.99	ไม่ใช่
8	27.	ใช้อัลกอฮอล์หรือยาแก้ปวดประสาทเพื่อช่วยให้ลืมปัญหา	.19	.61	ไม่ใช่
รวม			1.73	.51	นาน ๆ ครั้ง

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารทางการพยาบาลมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับการปฏิบัตินานครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ คิดถึงสิ่งที่ดีกว่าเดิม รองลงมาคือ พยายามใช้ความอดทนและอดกลั้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ใช้อัลกอฮอล์หรือยาแก้ปวดประสาทเพื่อช่วยให้ลืมปัญหา

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมเพิกเฉยภาวะเครียดของผู้บริหาร
ทางการพยาบาล ด้านการผ่อนคลาย

อันดับที่	ข้อความคำถามที่	พฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	7.	หยุดคิดถึงปัญหาใด ๆ และให้ความสนใจกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.04	1.03	บ่อย
2	4.	พยายามระงับหรือสงบใจตัวเองก่อนตัดสินใจหรือทำอะไรที่รีบร้อน	2.73	1.05	บางครั้ง
3	15.	มองหาทางที่จะปล่อยวางไม่ยึดมั่นถือมั่น	2.62	1.06	บางครั้ง
4	2.	ใช้เวลาในการทำจิตใจให้สงบและรู้จักตนเอง	2.49	1.07	บางครั้ง
5	17.	ใช้เวลาในการพิจารณา เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดา	2.37	1.41	บางครั้ง
6	23.	พยายามไม่ระลึกถึงปัญหาในอดีตที่ผ่านมา	2.24	1.01	บางครั้ง
7	9.	สุดลมหายใจลึก และปล่อยความเครียดออกมากับลมหายใจออก จนกระทั่งไม่มี ความเครียดเหลืออยู่	2.10	1.16	บางครั้ง
8	20.	ใช้วิธีผ่อนคลายหรือทำสมาธิ	1.90	1.22	นาน ๆ ครั้ง
9	26.	ร้องไห้เพื่อผ่อนคลายความเครียด	1.32	1.02	นาน ๆ ครั้ง
รวม			2.31	.66	บางครั้ง

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารทางการพยาบาลมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการผ่อนคลายอยู่ในระดับการปฏิบัติบางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ หยุดคิดถึงปัญหาใด ๆ และให้ความสนใจกับเหตุการณ์ปัจจุบัน รองลงมาคือ พยายามระงับหรือสงบใจตัวเองก่อนตัดสินใจหรือทำอะไรที่รีบร้อน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ร้องไห้เพื่อผ่อนคลายความเครียด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดโดยรวม และจำแนกตามรายด้าน

ลำดับที่	พฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	ด้านการเผชิญปัญหา	3.03	.77	บ่อย
2.	ด้านการผ่อนคลาย	2.31	.66	บางครั้ง
3.	ด้านการสนับสนุนของสังคม	2.13	.73	บางครั้ง
4.	ด้านการหลีกเลี่ยง	1.73	.47	บางครั้ง
รวม		2.24	.46	บางครั้ง

จากตาราง 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์ โดยรวมมีระดับการปฏิบัติบางครั้ง ($\bar{X} = 2.24, SD = .77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเผชิญปัญหา ($\bar{X} = 3.03, SD = .46$) รองลงมาคือ ด้านการผ่อนคลาย และด้านการสนับสนุนของสังคม ส่วนด้านการหลีกเลี่ยงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบระดับความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบระดับความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ใน โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป

ความเครียดในงาน	โรงพยาบาลศูนย์			โรงพยาบาลทั่วไป			t	p
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD		
ด้านความรู้สึกรู้สึกหรือพฤติกรรม	98	3.74	.43	38	3.55	.45	.63	.05
ด้านสุขภาพกาย	98	2.32	.86	38	1.99	.71	.10	.039
รวม	98	2.84	3.71	38	2.80	.31	.21	.50

จากตาราง 11 พบว่าค่าเฉลี่ยความเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์ในโรงพยาบาล ศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปโดยรวม ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าในด้านสุขภาพ กายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีตำแหน่งทางการบริหารงานแตกต่างกัน

ความเครียดในงาน	หัวหน้าหอผู้ป่วย			ผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วย			t	p
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD		
ด้านความรู้สึกรู้สึกหรือพฤติกรรม	75	3.29	.51	61	3.28	.37	.004	.85
ด้านสุขภาพกาย	75	2.34	.90	61	2.08	.73	.02	.06
รวม	75	2.89	.35	61	2.76	.30	.005	.046

จากตาราง 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีตำแหน่งทางการบริหารงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้านไม่พบความแตกต่าง

ในการเป็นการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป วิเคราะห์ค่าสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (oneway ANOVA) ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	.25	8.57	.32	.80
ภายในกลุ่ม	132	34.58	9.81		
รวม	135	34.83			

$p < .05$

จากตาราง 13 พบว่า ความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความเครียดในงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านความรู้สึกรหรือพฤติกรรม					
ระหว่างกลุ่ม	3	.77	.25	1.28	.28
ภายในกลุ่ม	132	26.50	.20		
รวม	135	27.27			
ด้านสุขภาพกาย					
ระหว่างกลุ่ม	3	.49	.16	.22	.87
ภายในกลุ่ม	132	94.80	.71		
รวม	135	95.29			
$p < .05$					

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความเครียดในงานรายด้านไม่แตกต่างกัน ในการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกัน ได้แก่ ศัลยกรรม อายุรกรรม สูติกรรม กุมารเวชกรรม ผู้ป่วยนอก งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน ห้องผ่าตัดและหออภิบาลผู้ป่วยหนัก วิเคราะห์ค่าสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (oneway ANOVA) ผลการศึกษาคือเป็นดังนี้

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	7	1.74	3.24	.96	.46
ภายในกลุ่ม	128	33.10	.10		
รวม	135	34.84			
$p < .05$					

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกันมีความเครียดในงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความเครียดในงานของผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในแผนก ที่แตกต่างกันจำแนกตามรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านความรู้สึกรหรือพฤติกรรม					
ระหว่างกลุ่ม	7	1.42	.20	1.02	.42
ภายในกลุ่ม	128	25.83	.20		
รวม	135	27.25			
ด้านสุขภาพกาย					
ระหว่างกลุ่ม	7	3.75	.53	.75	.63
ภายในกลุ่ม	128	91.54	.71		
รวม	135	95.29			

p < .05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกันมีความเครียดในงานรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์
ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่มีขนาดแตกต่างกัน

พฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด	โรงพยาบาลศูนย์			โรงพยาบาลทั่วไป			<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
ด้านการเผชิญปัญหา	98	2.97	.73	38	3.19	.81	.55	.13
ด้านการสนับสนุนของสังคม	98	2.18	.70	38	2.02	.75	.44	.24
ด้านการหลีกเลี่ยง	98	1.77	.53	38	1.61	.42	.42	.10
ด้านการผ่อนคลาย	98	2.31	.62	38	2.30	.76	.14	.94
รวม	98	2.25	.44	38	2.21	.52	.19	.66

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่มีขนาดแตกต่างกันมีพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดโดยรวมและรายด้านของผู้บริหาร
ทางการแพทย์ที่มีตำแหน่งทางการบริหารงานแตกต่างกัน

พฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด	หัวหน้าหอผู้ป่วย			ผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วย			<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
ด้านการเผชิญปัญหา	75	3.08	.97	61	2.97	.75	.16	.38
ด้านการสนับสนุนของสังคม	75	2.18	.76	61	2.07	.65	.29	.39
ด้านการหลีกเลี่ยง	75	1.74	.55	61	1.72	.45	.32	.80
ด้านการผ่อนคลาย	75	2.29	.70	61	2.33	.61	.16	.69
รวม	75	2.25	.49	61	2.22	.43	.09	.86

จากตาราง 18 พบว่า ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีตำแหน่งทางการบริหารงานแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยจำแนกเป็น กลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป วิเคราะห์ค่าสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (oneway ANOVA) ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดโดยรวมของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	.79	.26	1.21	.30
ภายในกลุ่ม	132	28.84	.21		
รวม	135	29.63			

$p < .05$

จากตาราง 19 พบว่า ผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดจำแนกตามรายด้าน
ของผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเผชิญปัญหา					
ระหว่างกลุ่ม	3	1.94	.64	1.07	.36
ภายในกลุ่ม	132	79.80	.60		
รวม	135	81.74			
ด้านการสนับสนุนของสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	3	.45	.15	.29	.83
ภายในกลุ่ม	132	69.20	.25		
รวม	135	69.75			
ด้านการหลีกเลี่ยง					
ระหว่างกลุ่ม	3	.48	.16	.61	.60
ภายในกลุ่ม	132	35.06	.26		
รวม	135	35.54			
ด้านการผ่อนคลาย					
ระหว่างกลุ่ม	3	1.40	.46	1.06	.36
ภายในกลุ่ม	132	55.88	.43		
รวม	135	57.28			

$p < .05$

จากตาราง 20 พบว่า ผู้บริหารทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในแผนกที่ต่างกัน ได้แก่ ศัลยกรรม อายุรกรรม สูติกรรม กุมารเวชกรรม ผู้ป่วยนอก งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ห้องผ่าตัด และหออภิบาลผู้ป่วยหนัก วิเคราะห์ค่าสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (oneway ANOVA) ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของผู้บริหารทางการพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ระหว่างกลุ่ม	7	.86	.12	.55	.79
ภายในกลุ่ม	128	28.78	.22		
รวม	135	29.64			

p < .05

จากตาราง 21 พบว่า ผู้บริหารทางการพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดจำแนกตามรายด้าน
ของผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ด้านการเผชิญปัญหา					
ระหว่างกลุ่ม	7	3.02	.43	.70	.67
ภายในกลุ่ม	128	78.72	.61		
รวม	135	81.74			
ด้านการสนับสนุนของสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	7	11.73	1.67	3.70	.001
ภายในกลุ่ม	128	57.92	.45		
รวม	135	69.65			
ด้านการหลีกเลี่ยง					
ระหว่างกลุ่ม	7	.70	.10	.36	.91
ภายในกลุ่ม	128	34.85	.27		
รวม	135	35.55			
ด้านการผ่อนคลาย					
ระหว่างกลุ่ม	7	1.92	.27	.61	.74
ภายในกลุ่ม	128	37.36	.44		
รวม	135	39.28			

$p < .05$

จากตาราง 22 พบว่า ผู้บริหารทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกัน
มีพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการสนับสนุนของสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบรายคู่ต่อไปด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD)

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการสนับสนุนของสังคมในผู้บริหาร
ทางการพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกที่แตกต่างกัน เป็นรายคู่

แผนก		ผู้ป่วยนอก	หออภิบาล ผู้ป่วยหนัก	อุบัติเหตุ	อายุรกรรม	สูติกรรม	ศัลยกรรม	กุมารเวช กรรม	ห้องผ่าตัด
	$\bar{X}$	1.48	1.52	1.71	2.17	2.28	2.31	2.32	2.37
ผู้ป่วยนอก	1.48		.96	.52	.01*	.007*	.003*	.009*	.015*
หออภิบาล									
ผู้ป่วยหนัก	1.52		-	.54	.004*	.002*	.000*	.003*	.008*
อุบัติเหตุ	1.71			-	.10	.054	.03*	.056	.07
อายุรกรรม	2.71				-	.58	.41	.52	.49
สูติกรรม	2.28					-	.87	.87	.77
ศัลยกรรม	2.31						-	.97	.000*
กุมาร									
เวชกรรม	2.32							-	.87
ห้องผ่าตัด	2.37								-

จากตาราง 23 จากการทดสอบรายคู่พบว่า ผู้บริหารทางการพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกอายุรกรรมมีคะแนนพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการสนับสนุนของสังคมสูงกว่าแผนกหออภิบาลผู้ป่วยหนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารทางการพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกสูติกรรมมีคะแนนพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการสนับสนุนของสังคมสูงกว่าแผนกผู้ป่วยนอกและหออภิบาลผู้ป่วยหนัก และแผนกศัลยกรรมสูงกว่าแผนกผู้ป่วยนอก หออภิบาลผู้ป่วยหนัก และแผนกอุบัติเหตุ และผู้บริหารทางการพยาบาลที่ปฏิบัติงานแผนกกุมารเวชกรรม มีคะแนนพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดด้านการสนับสนุนของสังคมสูงกว่าแผนกผู้ป่วยนอก และหออภิบาลผู้ป่วยหนัก